

hrady škody, nýbrž ve smyslu morálního zadostiučinění tomu, kdo byl trestním skutkem poškozen. Má proto slovo zadostiučinění v § 4 cit. zákona význam širší než mu je dán v třicáté kapitole občanského zákona a v § 369 tr. ř., neboť jinak by oběma výrazy vyřčena byla jen tautologie, které tu však není. Může-li soud uložit podmíněčně odsouzenému nejružnější obmezení i co do způsobu života, není příčiny upírati mu oprávnění, aby mu uložil věnování ve prospěch osob třetích, pakli toto věnování jest zadostiučiněním poškozenému či uraženému, o něhož jediné jde. To plyne ze slov »škodu nahradil« a »dal zadostiučinění«, jak jsou vedle sebe v textu zákona, která naznačují, že nejde pouze o náhradu skutečné škody materiální, nýbrž i o škodu immateriální, která trestným činem byla poškozenému způsobena a že tedy tomuto poškozenému náleží zadostiučinění a nikoliv snad porušenému řádu právnímu. Má-li proto při podmíněčném odsouzení uloženo býti obviněnému nějaké věnování ve prospěch osob třetích, nelze se obejít bez slyšení poškozeného či uraženého o tom, shledává-li v takovém věnování pro sebe zadostiučinění, neboť jinak mohlo by se státi, že věnování by se zvrhlo v pravý opak toho, co mělo mu býti zadostiučiněním. V tomto případě, jak uvedeno, nikterak není zjištěno, že uraženým četníkům věnováním 300 Kč ve prospěch čs. červeného kříže mělo se dostat i dostalo nějakého zadostiučinění. Soud má sice právo uznati na podmíněčné odsouzení bez jakéhokoliv zadostiučinění, shledá-li však jeho určení za prospěšné, nutno obírat se otázkou, zdali takové věnování ve prospěch osoby třetí jest zadostiučiněním tomu, kdo byl trestným činem poškozen. Nezodpověděním této otázky nebylo rozhodnuto podle zákona.

Čís. 516.

Podmíněný odklad výkonu trestu (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n.) vztahuje se též na výrok, jímž byl odsouzený vypovězen z oblasti republiky Československé.

(Rozh. ze dne 21. července 1921, Kr II 468/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona:

Rozsudkem okresního soudu v Mor. Ostravě ze dne 26. dubna 1921, porušen byl zákon v ustanovení § 323 tr. zák. a § 5 zákona ze dne 17. října 1919 čís. 562 sb. z. a n.; rozsudek ten se zrušuje a obžalovaná se sprostňuje podle § 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby pro přestupek dle § 323 tr. zák., jehož se dle obžaloby dopustila tím, že, byvši rozsudkem krajského soudu v Novém Jičíně ze dne 20. května 1920 z oblasti Československé republiky vypověděna, do Vítkovic se vrátila.

Důvody:

Rozsudkem krajského soudu v Novém Jičíně ze dne 20. května 1920 odsouzena byla obžalovaná pro zločin krádeže do těžkého žaláře na jeden měsíc, jakož i ku ztrátě práva volebního a dle § 25 tr. zák. vysloveno vypovězení obžalované z veškerého území republiky Československé. Dle

zákona ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n., povolen obžalované podmíněný odklad výkonu trestu se zkušební dobou 2 let. Rozsudek tento nabyl právní moci. Nedopatřením uveřejněno bylo vyhoštění obžalované v ústředním pražském policejním věstníku, čímž se stalo, že byla dne 25. dubna 1921 pro návrat do území republiky zatčena a rozsudkem okresního soudu v Mor. Ostravě ze dne 26. dubna 1921 pro přestupek dle § 323 tr. zák. odsouzena. Odvolání se vzdala a trest také hned po rozsudku odpykala. Rozsudek okresního soudu v Mor. Ostravě jest zmatečný. Dle § 5 zákona o podmíněčném odsouzení ze dne 17. října 1919 čís. 562 sb. z. a n. jsou odkladem trestu odloženy také tresty vedlejší, které rozsudek spojuje s odsouzením a proto i rozsudkem vyslovené vypovězení obžalované při platnosti podmíněčného odsouzení jest bezúčinné, takže její odsouzení pro přestupek proti veřejným zřízením a opatřením dle § 323 tr. zák. odporuje zákonu.

Čís. 517.

Zjednanou vraždu (§ 135 čís. 3 tr. zák.) páše každý, kdo k ní navádí.

(Rozh. ze dne 23. července 1921, Kr I 594/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalované Julie M-ové do rozsudku krajského jako výjimečného soudu v Českých Budějovicích ze dne 2. dubna 1921, jímž byla stěžovatelka uznána vinnou zločinem vraždy dle §§ 134 a 135 čís. 1 a 3 tr. zák.

Důvody:

Dovolávajíc se důvodů zmatečnosti čís. 10 a 11 § 281 tr. ř. míní stížnost, že činnost obžalované, nevykazující prý ničeho, co by bylo lze nazvat zjednáním vraždy, neměla býti podřaděna pod ustanovení § 135 čís. 1 a 3 tr. zák., nýbrž pod sankci § 137 tr. zák., který stihá jen činnost vzdálenější, o jakou prý tu nanejvýše jde, a v němž je stanoven trest těžkého žaláře mezi 10 a 20 roky, jenž by přicházel v úvahu. Na to dlužno však odvětit, že pojmu zjednané vraždy odpovídá vzhledem ku znění zákona: »kdo k ní (vraždě) byl najat neb jiným způsobem od někoho p o h n u t«, každá vražda spáchaná z návodu a že v § 5 tr. zák. příkladmo jen uvedená činnost toho, kdo zlý skutek nastrojil nebo k němu úmyslně příčinu dal (tak zv. intelektuelního původce), spadá nepochybně pod pojem zjednání. Tomu nasvědčuje zřejmá souvislost § 135 čís. 3 tr. zák. s § 119 tr. zák. z roku 1803, zejména však s dvorním dekretem ze dne 10. října 1807 sb. z. s. čís. 820, vydaným k poslednějšímu paragrafu, kde se prohlašuje každý způsob intelektuelního původcovství za případ zjednané vraždy. Správnosti hořejšího názoru neodporuje nikterak ustanovení § 137 tr. zák., naopak jen ho potvrzuje; stavíť tento paragraf napomáhání k vraždě jiným, v § 5 tr. z. obsaženým, vzdálenějším způsobem na rozdíl od návodu a přímého spolupachatelství, o nichž je řeč v § 136 tr. zák. Z toho plyne, že zjednaná vražda jest vraždou spáchanou z návodu a že návod k ní dlužno tudíž pokládati za zjednání. Vůči zjištěním rozsudku nemůže býti nejmenší pochybnosti o tom, že obžalovaná